

ZAPROSZENIE DO ZGŁASZANIA UWAG DOTYCZĄCYCH INICJATYWY (bez oceny skutków)

Niniejszy dokument ma na celu poinformowanie opinii publicznej i zainteresowanych stron o pracach Komisji, aby umożliwić im przekazanie informacji zwrotnych i skuteczny udział w konsultacjach.

Zwracamy się do tych grup o przedstawienie opinii na temat przyjętego przez Komisję podejścia do wskazanego problemu i możliwych rozwiązań oraz o przekazanie nam wszelkich istotnych informacji.

TYTUŁ INICJATYWY	Prawo konkurencji UE – wytyczne dotyczące nadużyć wykluczających popełnianych przez przedsiębiorstwa dominujące
WIODĄCA I ODPOWIEDZIALNY DZIAŁ	DG ds. Konkurencji – Dział A1
PRAWDOPODOBNY RODZAJ INICJATYWY	Komunikat Komisji – Obwieszczenie
ORIENTACYJNY TERMIN	4. kwartał 2025 r.
INFORMACJE DODATKOWE	

Niniejszy dokument jest przeznaczony wyłącznie do celów informacyjnych. Nie przesądza on o ostatecznej decyzji Komisji co do tego, czy inicjatywa ta zostanie zrealizowana, ani o jej ostatecznej treści. Wszystkie opisane tu elementy inicjatywy, w tym jej harmonogram, mogą ulec zmianie.

A. Kontekst polityczny, określenie problemu i analiza zgodności z zasadą pomocniczości

Kontekst polityczny

Art. 102 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) zakazuje nadużywania pozycji dominującej przez przedsiębiorstwa. Egzekwowanie postanowień art. 102 TFUE odgrywa zasadniczą rolę w dyscyplinowaniu przedsiębiorstw dominujących, które to mają obowiązek unikania działań i zachowań mogących zaszkodzić rzeczywistej i niezakłóconej konkurencji. Art. 102 TFUE jest zatem podstawowym narzędziem wspierania konkurencji na rynku wewnętrznym i przynosi korzyści tak konsumentom, jak i przedsiębiorstwom.

Od 2008 r. sądy Unii Europejskiej (zwane dalej „sądami UE”) wydały 32 wyroki w sprawie nadużyć wykluczających – stanowią one dziedzinę, do której najczęściej znajduje zastosowanie art. 102 TFUE. W wyrokach tych rozwinięto orzecznictwo w kierunku opartego na skutkach egzekwowania postanowień art. 102 TFUE. Ponadto wyroki te stanowią solidną podstawę, na których opierają się działania Komisji w zakresie egzekwowania prawa.

Problem, któremu ma zaradzić inicjatywa

W przeciwieństwie do innych instrumentów prawa konkurencji Komisja jak dotąd nie przyjęła wytycznych dotyczących stosowania art. 102 TFUE. W 2008 r. Komisja przyjęła jedynie wytyczne dotyczące jej priorytetów w zakresie egzekwowania prawa w obszarze praktyk wykluczających. Wytyczne te zostały dziś zmienione, zgodnie z zasadą dobrej administracji, w celu zwiększenia przejrzystości zasad leżących u podstaw działań Komisji w zakresie egzekwowania prawa.

Orzecznictwo dotyczące nadużyć wykluczających, które zostało w międzyczasie rozwinięte przez sądy UE, jest obecnie wystarczająco szczegółowe i kompleksowe, aby na jego podstawie Komisja mogła wydać wytyczne dotyczące nadużyć wykluczających. Wytyczne te dadzą przedsiębiorstwom większą pewność prawa i przyczynią się do bardziej spójnego egzekwowania prawa, ponieważ postanowienia art. 102 TFUE są egzekwowane równoległe przez Komisję, krajowe organy ochrony konkurencji i sądy krajowe.

Podstawa działania UE (podstawa prawna i analiza zgodności z zasadą pomocniczości)

Podstawa prawna

Art. 102 TFUE zakazuje nadużywania pozycji dominującej w UE. Zgodnie z orzecznictwem sądów UE Komisja może przyjmować wytyczne w dziedzinach podlegających wyłącznej kompetencji UE, do których należy polityka konkurencji na rynku wewnętrznym.

Praktyczna potrzeba działania na poziomie UE

Inicjatywa wchodzi w zakres dziedziny polityki, w której UE ma wyłączne kompetencje na mocy art. 3 TFUE. Zasada pomocniczości nie ma zatem zastosowania.

Wytyczne będą miały znaczną unijną wartość dodaną, ponieważ pomogą zapewnić spójne podejście Komisji, krajowych organów ochrony konkurencji i sądów krajowych w stosowaniu art. 102 TFUE do nadużyć wykluczających.

B. Co ma osiągnąć inicjatywa i w jaki sposób?

Prawdopodobne skutki

Wytyczne skodyfikują orzecznictwo sądów UE dotyczące wykluczającego nadużywania pozycji dominującej i zapewnią kompleksowe i jasne wskazówki dotyczące stosowania art. 102 TFUE. W konsekwencji zapewniona zostanie większa pewność prawa i przejrzystość w odniesieniu do egzekwowania postanowień art. 102 TFUE na szczeblu Komisji i w całej UE. Pomoże to również przedsiębiorstwom i innym zainteresowanym stronom w dokonywaniu lepszej oceny tego, czy konkretne praktyki są zgodne z art. 102 TFUE.

Monitorowanie w przyszłości

Komisja będzie monitorować dostosowywanie wytycznych do przyszłego orzecznictwa sądów UE. Komisja będzie również informować o przypadkach nadużyć wykluczających, orzeczeniach i innych zmianach w swoich rocznych sprawozdaniach dotyczących polityki konkurencji oraz przy doraźnym dokonywaniu oceny *ex post* przypadków określonych w art. 102 TFUE.

C. Lepsze stanowienie prawa

Ocena skutków

Niniejsza inicjatywa nie wymaga rozpatrywania różnych wariantów strategicznych, ponieważ wytyczne będą oparte na orzecznictwie sądów UE i praktyce Komisji w zakresie egzekwowania prawa opracowanej zgodnie z tym orzecznictwem. W związku z tym sprawozdanie z oceny skutków nie jest wymagane. Ponadto nie oczekuje się, że inicjatywa ta będzie miała znaczące skutki gospodarcze, środowiskowe lub społeczne, ponieważ zainteresowane strony są zobowiązane do przestrzegania orzecznictwa sądów UE, a nie wytycznych.

Strategia konsultacji

Komisja zamierza opublikować projekt wytycznych do konsultacji w celu zebrania opinii wszystkich zainteresowanych stron. Konsultacje te mają trwać 12 tygodni i ich rozpoczęcie zaplanowano wstępnie na połowę 2024 r.

Konsultacje w sprawie niniejszego zaproszenia do zgłaszania uwag oraz projektu wytycznych zostaną opublikowane na stronie internetowej DG ds. Konkurencji dotyczącej wytycznych.